

RIKTLINJE FÖR

BESÖK, FOTOGRAFERING OCH FILMNING PÅ RÖSTMOTTAGNINGSTÄLLE OCH VID RÖSTRÄKNING

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Riktlinje för besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning
Diarienummer	VN26/9
Kategori av styrdokument	Normerande
Fastställd av	Valnämnden
Beslutsdatum	2026-04-16
Giltighetstid	Från 2026-05-01 och tills vidare
Omfattar	Valnämnden, valkansliet och röstmottagare samt allmänhet
Dokumentansvarig	På politisk nivå: Valnämnden På tjänstenivå: Kanslichef
Uppföljning	Vid behov
Aktualitetsprövning	Inför varje allmänt val

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningsätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	BAKGRUND	1
2	ALLMÄNHETENS BESÖK, FOTOGRAFERING OCH FILMNING PÅ RÖSTMOTTAGNINGSTÄLLE OCH VID RÖSTRÄKNING	1
2.1	Röstmottagningsställe	1
2.1.1	Röstningslokal	1
2.1.2	Vallokal	2
2.2	Rösträkning	2
2.2.1	Preliminär rösträkning i vallokal	2
2.2.2	Valnämndens preliminära rösträkning	2
3	VALNÄMNDENS OCH VALKANSLIETS BESÖK PÅ RÖSTMOTTAGNINGSTÄLLE OCH VID RÖSTRÄKNING	3
3.1	Röstningslokal och vallokal	3
3.2	Valnämndens preliminära rösträkning	3

1 BAKGRUND

Röstmottagning i röstnings- och vallokal är offentlig. Den preliminära rösträkningen i vallokal, valnämndens preliminära rösträkning och länsstyrelsens slutliga rösträkning är enligt vallagen (2005:837) offentliga förrättningar. Det innebär att vem som helst får besöka och bevaka röstmottagningen och rösträkningen.

Valmyndighetens ställningstagande om besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning anger att vem som helst kan besöka röstmottagningsställe och lokal för rösträkning och där fotografera eller filma. Vissa undantag kan förekomma i byggnader där det bedrivs viss verksamhet, exempelvis inom kriminalvården eller i vården. Den som besöker röstmottagningsplatsen eller rösträkningen har rätt att vara anonym.

Röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället enligt 8 kap. 4 § vallagen. Den som befinner sig i, eller i anslutning till, lokalen ska rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna gör för att röstmottagningen ska kunna genomföras.

Denna riktlinje syftar till att tydliggöra för röstmottagare hur besök, fotografering och filmning ska hanteras.

2 ALLMÄNHETENS BESÖK, FOTOGRAFERING OCH FILMNING PÅ RÖSTMOTTAGNINGSTÄLLE OCH VID RÖSTRÄKNING

2.1 Röstmottagningsställe

Det är centralt att den som besöker, fotograferar eller filmar på ett röstmottagningsställe inte stör ordningen eller riskerar att avslöja någon väljares valhemlighet. Den som stör ordningen ska uppmanas att upphöra med störningen eller tillfälligt lämna lokalen. Om det är fråga om en väljare bör denne beredas tillfälle att rösta först. Om ordningsstörningar uppstår kan polis eller ordningsvakt behöva tillkallas. Om situationen blir så allvarlig att röstmottagningen inte kan genomföras får den avbrytas tillfälligt.

2.1.1 Röstningslokal

Arbetsledare i respektive röstningslokal har i ansvar att utse en plats i lokalen från vilken besökare kan observera valgenomförandet. Platsen ska utformas så att den inte ger insyn bakom avskärmningar vid valsedelställen eller valskärmar eller på annat sätt riskerar att avslöja någon väljares valhemlighet, och ska markeras med till exempel tejp, avspärrningsband eller möblering. Alla röstmottagare ska

informerar om dessa riktlinjer och om var den anvisade platsen i deras röstningslokal är, för att kunna hänvisa besökare dit.

2.1.2 Vallokal

Ordförande i respektive valdistrikt har i ansvar att utse en plats i lokalen från vilken besökare kan observera valgenomförandet. Platsen ska utformas så att den inte ger insyn bakom avskärmningar vid valedställd eller valskärmar eller på annat sätt riskerar att avslöja någon väljares valhemlighet, och ska markeras med till exempel tejp, avspärrningsband eller möblering. Alla röstmottagare ska informeras om riktlinjer och om var den anvisade platsen i deras röstningslokal är, för att kunna hänvisa besökare dit.

2.2 Rösträkning

Vid rösträkning ska besökare ha en reell möjlighet att observera rösträkningen och bedömningen av rösternas giltighet vid ett visst bord eller vid ett visst moment av proceduren. Den som vill ska kunna fotografera eller filma. Alla besökare har rätt att vara anonyma, men kan uppmanas att bära besöksbricka för att få tillgång till platsen. Besökare har inte rätt att besöka andra platser, till exempel rum där valmaterial förvaras. Den som stör ordningen ska uppmanas att upphöra med störningen eller lämna lokalen. Om ordningsstörningar uppstår kan polis eller ordningsvakt behöva tillkallas.

2.2.1 Preliminär rösträkning i vallokal

Ordförande i respektive valdistrikt har i ansvar att utse en plats i lokalen från vilken besökare kan observera den preliminära rösträkningen i vallokal. Platsen ska markeras med till exempel tejp, avspärrningsband eller möblering. Alla rösträknare ska informeras om dessa riktlinjer och om var den anvisade platsen i deras vallokal är, för att kunna hänvisa besökare dit.

2.2.2 Valnämndens preliminära rösträkning

Valnämndens preliminära rösträkning sker onsdagen efter valdagen och sammanträdet är offentligt. Allmänhet ska hänvisas till lämplig plats där de kan iaktta både hela och specifika delar av proceduren. Alla rösträknare ska informeras om dessa riktlinjer och om var den anvisade platsen i lokalen är. Vid behov ska särskilda personer utses för att möta besökare och hänvisa dem till särskild plats.

3 VALNÄMNDENS OCH VALKANSLIETS BESÖK PÅ RÖSTMOTTAGNINGSTÄLLE OCH VID RÖSTRÄKNING

3.1 Röstningslokal och vallokal

Om valnämnden eller valkansliet besöker röstningslokal eller vallokal bär de Valnämndens västar under besöket och informera röstmottagare i lokalen om sin närvaro vid ankomst.

Vid besöket observerar valnämnden och valkansliet hur röstmottagandet går till. Om valnämndens eller valkansliets representanter har frågor eller det bedöms finnas avvikelser kontaktar de valkansliet centralt för bedömning av hantering. Om något i röstningslokalen eller vallokalen behöver hanteras kommer arbetsledare i röstningslokal eller ordförande i vallokal att kontaktas av Valkansliet per telefon för vidare dialog.

Alla besök i röstningslokal och vallokal ska i övrigt följa gällande beslut och riktlinjer om opartiskhet och liknande.

3.2 Valnämndens preliminära rösträkning

På onsdagen efter valdagen ska valnämnden enligt vallagen sammanträda för att granska och övervaka räkningen av de röster som inte räknats i vallokalerna.

Valnämnden har en övervakande roll och valkansliet, genom ett antal utsedda rösträknare, bistår nämnden med granskning och räkning.